CURTEA DE APEL BĂLŢI

Prima instanţă:Judecătoria Soroca sediul Central ,(judecător Cristina Botnaru)
Dosarul nr. 2r- 427/2023

Colegiul Civil şi de contencios administrativ
D E C I Z I E

8 februarie 2024 mun. Bălţi

Instanţa compusă din:
Preşedintel şedinţei ,judecător Stela Procopciuc
Judecători Dumitru Corolevschi și Elena Grumeza

examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de Aliona Gotînjeanu împotriva încheierii Judecătoriei Soroca sediul Central din 20 octombrie 2023 la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Eugeniu Bujoreanu în interesele Alionei Gotînjeanu către Sîrbu Leonid, privind încasarea datoriei,

a constatat:

Argumentele reclamantului.

1. La data de 17.10.2023 avocatul Eugeniu Bujoreanu în interesele Alionei Gotînjeanu a înaintat cerere de chemare în judecată către Sîrbu Leonid, privind încasarea datoriei,acțiunea în cauză la aceiași data fiind repartizată spre examinare în mod automat/aleatoriu, judecătorului C. Botnaru.

Soluția instanței de fond .

2. Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 20 octombrie 2023 în temeiul art.170 alin.(l) lit.a), 269-270 Cod de procedură civilă s-a dispus:

- Se restituie cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Eugeniu Bujoreanu în interesele Alionei Gotînjeanu către Sîrbu Leonid, privind încasarea datoriei.
- Se remite în adresa avocatului Eugeniu Bujoreanu încheierea în cauză şi cererea de chemare în judecată cu toate documentele anexate.
- Se explică avocatului Eugeniu Bujoreanu, că restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune, împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri dacă reclamantul a lichidat neajunsurile.

3. În favoarea soluției emise instanța de fond a menționat că,deşi reclamanta pretinde că ar fi încercat de nenumărate ori să soluţioneze litigiul pe cale extrajudiciară informând pârâtul despre existenţa datoriei şi necesitatea achitării sumei de 6880 euro, totuşi, o pretenţie în acest sens la dosar nu se regăseşte. Cu referire la copiile pretenţiilor anexate la cerere, judecătorul menţionează că acestea au fost expediate , la o altă adresă decât cea indicată, iar din conţinutul acestora nu rezultă necesitatea restituirii datoriei de 6880 euro,dar a altei sume în lei moldoveneşti. Prin urmare,conchide că, în cazul din speţă, nu a fost respectată procedura de soluţionare prealabilă a cauzei prevăzută de lege pentru categoria respectivă de pricini, cererea depusă urmând a fi restituită.

4. Judecătorul a explicat potenţialei reclamante efectele juridice ale restituirii cererii de chemare în judecată, prevăzute de art.170 alin.(4) Cod de procedură civilă, fapt care nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant, cu aceeaşi acţiune, împotriva aceluiaşi pârât, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri dacă reclamantul a lichidat încălcările.

Argumentele expuse în recurs.

5. La data de 26 octombrie 2023 Aliona Gotînjeanu a înaintat cerere de recurs împotriva încheierei Judecătoriei Soroca sediul Central din 20 octombrie 2023,în motivare indicând, că, instanţa ierarhic inferioară a restituit cererea de chemare în judecată din motivul, că reclamantul nu respectat procedura de soluționare amiabilă a litigiului, și nu a expediat în adresa pîrîtului reclamaţia corespunzătoare .

6. Susține că, la data de 17.10.2023 GOTÂNJANU ALIONA a depus cererea de chemare în judecată privind încasarea datoriei restante de la SIRBU LEONID în baza recipisei din 04.04.2018. La materialele cauzei a anexat reclamaţia expediată în adresa pîrîtului pe două adrese ***** şi *****.

7. Menționează,că deşi reclamanta a anexat la materialele cauzei dovada de expediere a reclamației, din careva motive necunoscute instanța a menționat că dovada expedierii lipseşte, în acest sens anexază repetat dovada expedierii reclamației.

8. Ţinînd cont de cele relatate consideră că a respectat procedura prealabilă de soluţionare a litigiului, iar instanţa neîntemeiat a restituit cererea de chemare în judecată.

9. În temeiul art. 423 alin(l), art.425, art.427 lit. b) CPC, solicită admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Soroca din 20.10.2023, restituind cauza spre rejudecare.

Comunicarea actelor:

10. Colegiul Civil a notificat la data de 22 noiembrie 2023 intimatul despre depunerea recursului, oferindu-i termen de 10 zile de la recepționarea recursului pentru prezentarea referinței. Intimatul însă nu a făcut uz de drepturile sale procesuale și nu a prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanța să examineze cererea de recurs în baza probelor anexate la dosar.

Aprecierea instanței de recurs.

11. Analizînd legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prizma argumentelor invocate la materialele dosarului şi legislaţiei procedurale în vigoare, Colegiul civil consideră, că recursul înaintat de Aliona Gotînjeanu este întemeiat şi necesită a fi admis, cu casarea integrală a încheierii recurate și restituirea cauzei la rejudecare în aceiași instanță și complet de judecată ,din următoarele considerente.

12. În conformitate cu art.426 alin,(3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

13. Potrivit articolului 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

14. Din materialele cauzei rezultă faptul că încheierea primei instanțe supusă recursului a fost emisă la data de 20 octombrie 2023 (f.d.18), iar recursul a fost înaintat la data de 26 octombrie 2023 (f.d.22), astfel instanța de recurs conchide că acesta a fost depus în interiorul termenului legal de 15 zile de la comunicarea încheierii, stabilit de norma legală invocată supra.

15. Conform articolului 427 lit.b) CPC instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

16. Din materialele cauzei s-a constatat că, la data de 17.10.2023 avocatul Eugeniu Bujoreanu în interesele Alionei Gotînjeanu a înaintat cerere de chemare în judecată către Sîrbu Leonid, privind încasarea datoriei .

17. Prin încheierea Judecătoriei Soroca sediul Central din 20 octombrie 2023 s-a dispus restituirea cererii de chemare în judecată depusă de avocatul Eugeniu Bujoreanu în interesele Alionei Gotînjeanu către Sîrbu Leonid, privind încasarea datoriei.

18. În favoarea soluției emise instanța de fond a menționat că, în cazul din speță, nu a fost respectată procedura de soluționare prealabilă a pricinii prevăzută de lege pentru categoria respectivă de pricini, cererea depusă urmând a fi restituită.

19. La data de 26 octombrie 2023 Aliona Gotînjeanu a înaintat cerere de recurs împotriva încheierei Judecătoriei Soroca sediul Central din 20 octombrie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Soroca din 20.10.2023, restituind pricina spre rejudecare.

20. Colegiul civil consideră că instanța de fond a emis o soluție neîntemeată, prematură și cu aplicarea eronată a prevederilor procedurale în vigoare .

21. Astfel, după cum reiese din materialele dosarului, la f.d.6, este anexată recipisa prin care pîrîtul Sîrbu Leonid confirmă că la data de 04.04.2018 a luat împrumut de la Aliona Gotînjeanu 4000 (patru)mii euro și se obligă să-i restituie la data de 01.10.2021 suma de 6 880 (șase mii opt sute optzeci)euro .

22. La caz este necesar de a menționa că, potrivit art. 867 alin. Cod Civil, *(în redacţia de pînă la modificările din 01 martie 2019)* prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

23. Iar potrivit art. 871 alin. 1 Cod Civil *(în redacţia de pînă la modificările din 01 martie 2019)*, *împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract.* Dacă nu au fost stabilite dobînzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi pînă la expirarea termenului.

24. Raportând conținutul normelor legal citate mai sus, prin prisma situație din speța dată, Colegiul Civil relevă că, în condiția în care în recipisă este indicat termenul de restituire a împrumutului bănesc, nu mai este necesară respectarea caii prealabile extrajudiciare de soluționare a litigiului în cauză, or potrivit art. 871 alin. 1 Cod Civil *(în redacţia de pînă la modificările din 01 martie 2019)*, *împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract.*

25. Concomitent, instanța de recurs notează că dispozițiile alin.4 al art.871 Cod civil *(în redacţia de pînă la modificările din 01 martie 2019)*, în vigoare la data încheierii contractului de împrumut, prevăd că dacă în contractul de împrumut nu este stabilit nici termenul de restituire, nici termenul de preaviz, împrumutul trebuie restituit în decursul a 30 de zile de la data la care împrumutatul a primit cererea de restituire.

26. Prin urmare, creditorul va respecta cale prealabilă prin înaintarea debitorului a unei cereri de restituire a împrumutului în cazul, când în contractul de împrumut nu este indicat termenul de restituire a acestuia, nici termenul de preaviz.

27. În speță, în recipisa din 04.04.2018 este indicat termenul de restituire a împrumutului ca fiind 01.10.2021, astfel, în raport cu norma sus-citată, nu este necesară respectarea procedurii prealabile.

28. Prin urmare, aplicarea prevederilor art. 170 alin.(l) lit.a) Cod de procedură civilă, potrivit căreia, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată, dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluţionare prealabilă a pricinii pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de pricini sau de contractul părţilor", în situația din speța dată nu poate fi efectuată, deoarece la caz procedura extrajudiciară de soluționatre a litigiului nu este obligatorie.

29. Mai mult, Colegiul civil mai remarcă faptul că la materialele cauzei sînt anexate reclamațiile expediate în adresa pîrîtului pe două adrese, r-l ***** şi *****, (f.d.10-11) .

30. Astfel, în acest context ,Colegiul civil remarcă că, este eronată concluzia primei instanțe, că dovada expedierii reclamațiilor în cauza data lipseşte la materialele cauzei.

31. În atfel de circumstanțe,Colegiul Civil consideră că prin restituirea cererii de apel, a fost încălcat în mod direct dreptul Alionei Gotînjeanu la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

32. În acest context şi ținând cont de faptul că încheierea recurată a fost emisă cu încălcări de procedură ce afectează dreptul recurentei- reclamante la un proces echitabil, aceasta urmează a fi casată, or menținerea, în condiţiile enunţate, ar constitui o încălcare a dreptului recurentei de a dispune de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, care sunt garantate şi de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, precum şi îngrădirea accesului la justiţie.

33. Astfel,art.6 din Convenţia Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului stipulează că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie şi egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obţină o posibilitate rezonabilă de a-şi prezenta cauza în condiţii care să nu o plaseze într-o situaţie net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părţi să se menţină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părţi în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum şi de a le discuta.

34. Din considerentele menționate şi având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de fond la emiterea încheierii recurate, Colegiul civil, ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Aliona Gotînjeanu ,a casa integral încheierea din 20 octombrie 2023 a judecătoriei Soroca sediul Central și de a restitui cauza spre rejudecare la aceiași instanță și complet de judecată de la etapa primirii acțiunii în procedură.

35. Concomitent, Colegiul menţionează că la rejudecarea cauzei, instanţa de fond întru respectarea dreptului garantat al părților la un proces echitabil,urmează a da apreciere şi altor circumstanţe ale cauzei, în partea ce ţine de fondul cauzei, în măsura în care ele sunt confirmate prin probe relevante, pertinente soluţionării corecte a cauzei , inclusiv şi prin prisma argumentelor participanţilor la proces, să ia în considerare cele menţionate supra, să creeze condiţii obiective pentru realizarea şi exercitarea drepturilor procedurale şi în dependenţă de probele pertinente administrate, rejudecînd cauza, să emită o hotărâre întemeiată şi legală, prin examinarea multiaspectuală, completă şi obiectivă.

36. În conformitate cu art. art .427 lit.b), 428 CPC a RM , Colegiul civil;

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Aliona Gotînjeanu .

Se casează integral încheierea judecătoriei Soroca sediul Central din 20 octombrie 2023 la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Eugeniu Bujoreanu în interesele lui Aliona Gotînjeanu către Sîrbu Leonid, privind încasarea datoriei ,cu restituirea cauzei la rejudecare, în aceiași instanță și complet de judecată de la etapa primirii în procedură a acțiunii.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii .

Preşedintele şedinţei
judecător Stela Procopciuc

Judecători Dumitru Corolevschi

Elena Grumeza